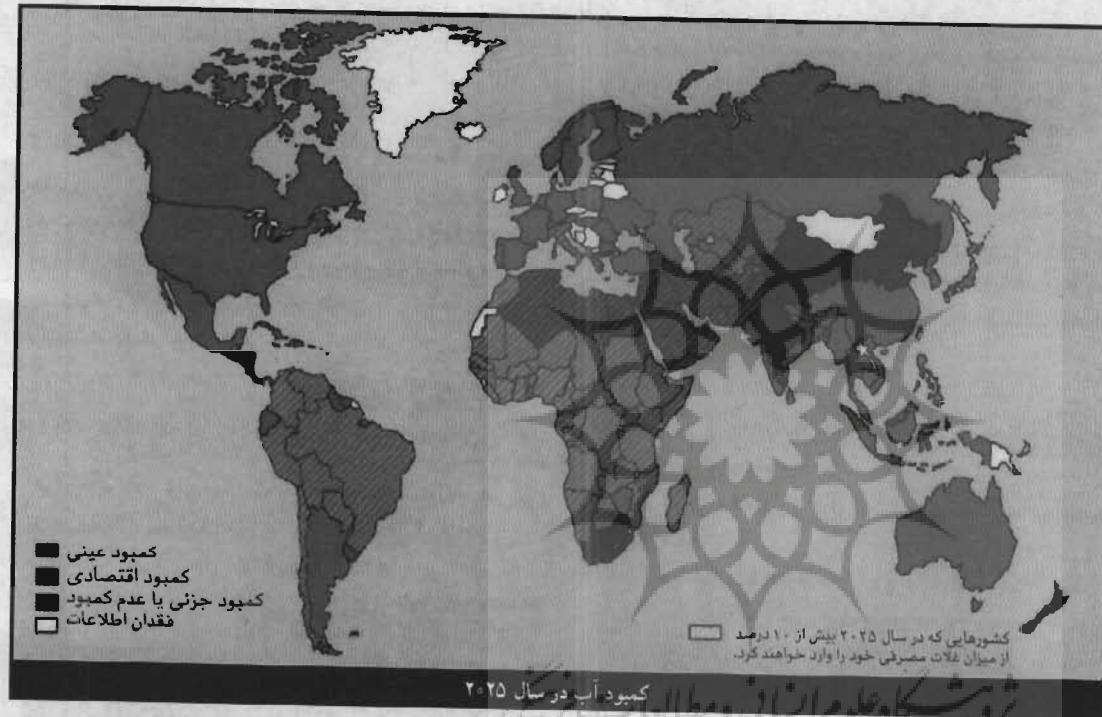

تشنگی فزاینده

جمعیت و مصرف سرانه در حال افزایش است، اما مقدار آب‌های شیرین مهیا تقریباً ثابت است. کمبود آب ممکن است طی این قرن به مانعی بزرگ برای توسعه بدل شود

دچار کمبود منابع آب خواهد بود. «کمبود اقتصادی» به معنای آن است که با وجود منابع کافی، نیازهای آبی فقط با سرمایه‌گذاری‌های سنگین بر طرف خواهد شد که باید با مشکلات فراوان در جهت منطقی ساختن مصرف در کشور مربوط صورت گیرد.

پیش‌بینی‌های زیر مستلزم سرمایه‌گذاری‌ها و تحولاتی عمدۀ در سیاست، ساختار و مدیریت آب است. در هر صورت، کشورهای زیادی در سال ۲۰۲۵ با «کمبود عینی» آب رویه‌رو خواهد بود. هر اصلاحی که در نحوه مصرف آب این کشورها صورت گیرد، باز آنها

یونسکو آب را در خدمت همکاری در می‌آورد

منتشر شود. بخشی دیگر از «برنامه جهانی برای ارزیابی منابع آب» طرحی به نام «از درگیری تا همکاری» است. هدف از این طرح، شکستن این ۱۴۵ یاور غلط است که کمبود فزاینده آب موجب درگیری‌های بین ۲۶۱ کشور شریک در ۲۰۲۱ حوضه رودخانه‌های موجود خواهد شد. هر چند آب می‌تواند سرچشمه تنش باشد، اما اداره مناسب آن نیز می‌تواند موجب پیدایش یا تقویت روابط همکاری شود. مجموعه‌ای از تحقیقات، انتشارات و فعالیت‌های آموزشی هم به مسائل پیچیده اجتماعی، فرهنگی، علمی و سیاسی مرتبط با منابع مرزی آب اختصاص می‌پابد.

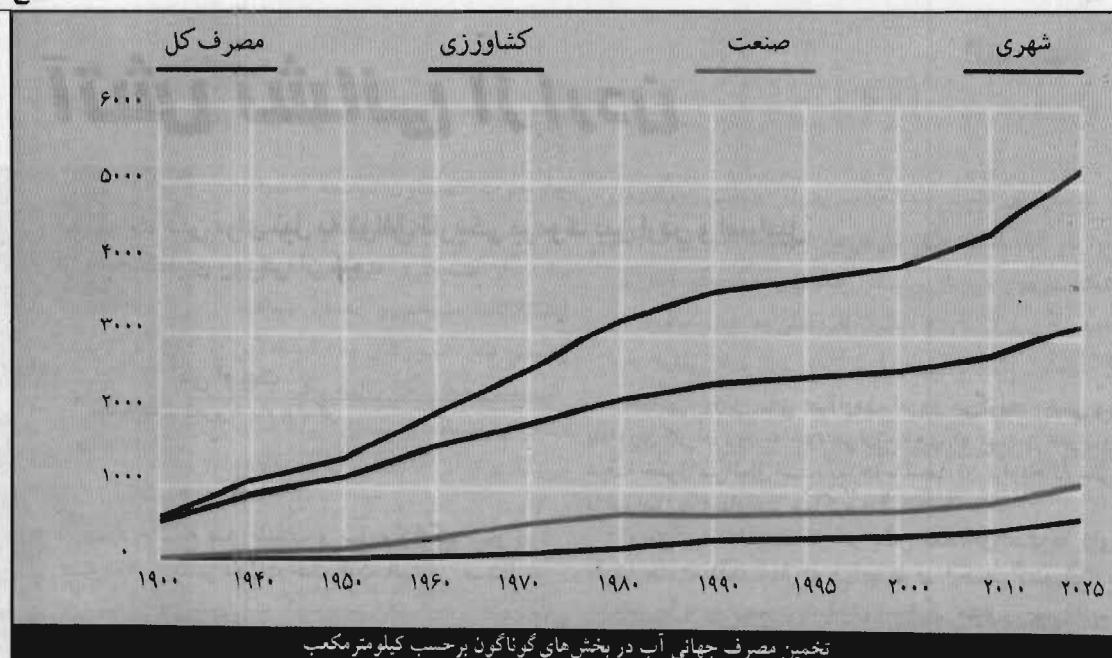
<http://www.unesco.org/water/wwap>

این سایت ارتباط با آن دسته از مؤسسات سازمان ملل را فراهم می‌سازد که در «برنامه جهانی برای ارزیابی منابع آب» (WWAP) مشارکت کرده‌اند. در این سایت برای معرفی برنامه و نیز گزارش آتی درخصوص توسعه منابع آب به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، اسپانیایی، روسی، عربی و چینی خواجهید یافت.

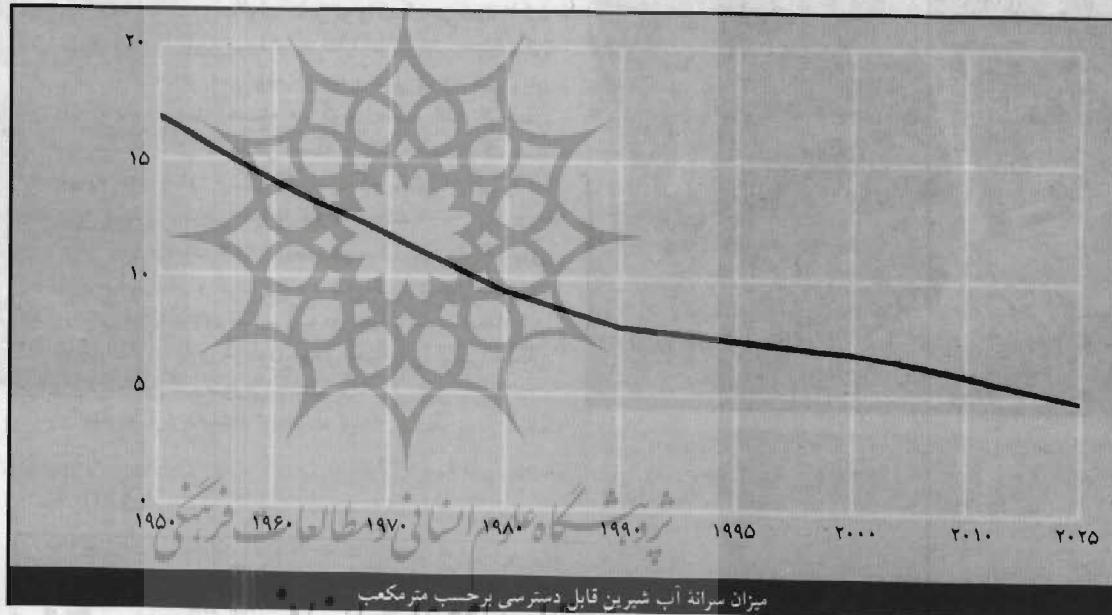
کنفرانس ریو (۱۹۹۲) ده سال قبل اهمیت آب را در روابط بین المللی مورد تأکید قرار داد. امروز، همه بررسی‌ها ثابت کرده است که منابع آب طی دهه‌های آتی کاهش چشمگیر خواهد داشت و بیشترین فشار این کاهش متوجه کشورهای رو به توسعه خواهد بود. با افزایش تقاضا، آب به طور فزاینده بین استفاده کنندگان صابه اختلاف خواهد بود. هم‌اکنون میلیون‌ها نفر در جهان از بی‌آبی در رنج‌اند. اگر نگرش ما نسبت به این منع و نحوه اداره آن دگرگونی ریشه‌ای نیابد، اطمینان‌های عظیم متوجه زمین و ساکنان خواهد شد. «برنامه جهانی برای ارزیابی منابع آب» (WWAP) در سال ۲۰۰۰ به منظور جستجوی راه حل‌هایی پایدار برای این مشکل توسعه انسانی، ایجاد شد. بیست و سه مؤسسه سازمان ملل به این برنامه که یونسکو میزبانی می‌کند، ملحق شدند.

این برنامه متعاقب مجمع جهانی آب در سال ۲۰۰۰ در لاهه و به اتکای بیانیه وزیران در آن مجمع شکل گرفت. برنامه مذکور در ضمن فعالیت‌های خود، یک گزارش جهانی نیز در مورد توسعه منابع آب تهیه خواهد کرد. در این گزارش علاوه بر ارزیابی وضعیت منابع آب، به پیشرفت‌های صورت گرفته برای پاسخگویی به تقاضا نیز توجه خواهد شد. این گزارش قرار است برای بار اول در سال ۲۰۰۳

از سال ۱۹۰۰ تاکنون مقدار مصرف آب شیرین در جهان شش برابر شده، در صورتی که میزان جمعیت دویست برابر شده است. کشاورزی، به دلیل توسعه آبیاری، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده آب شیرین است. کشاورزی امروز حدود دو سوم از کل مصرف را صورت می‌دهد و این نسبت تا سال ۲۰۲۵ شاید اندکی کاهش یابد. بنابراین، هر گونه کاهش مصرف باید با بهمود فتوح آبیاری آغاز شود.

امروز مقدار آب فراهم برای هر نفر سالانه تقریباً ۶۸۰۰ مترمربع است. اگر اوضاع به همین روال پیش‌رود، این مقدار در سال ۲۰۲۵ به ۴۸۰۰ مترمربع خواهد رسید. البته این محاسبه‌ای خوش‌بینانه است، زیرا براساس مقدار آب موجود در رودخانه‌ها منهای بخش‌های تبخیر شده و فرورفه در زمین تعیین شده است. در این محاسبه، مثلثاً مقدار آب لازم برای حفظ بوم‌سازگان‌های رودخانه، سختی دسترسی به این آبها و توزیع بسیار نابرابر آن لحاظ نشده است.

آستانه ۱۷۰۰ مترمکعب آب قابل دسترسی سالانه برای هر نفر به معنای «تنش آبی» و کمبود متواتی آب است. اکنون در بسیاری از این مناطق، ذخایر واقعی آب کمتر از هزار مترمکعب سرانه است که سبب مشکلات جدی در تولید غذا و توسعه اقتصادی می‌شود. در حال حاضر، ۲/۳ میلیارد نفر در مناطقی زندگی می‌کنند که دچار تنش آبی‌اند. اگر روندهای فعلی ادامه پیدا کند، تنش آبی در سال ۲۰۲۵ دامان ۳/۵ میلیارد نفر – یا چهل و هشت درصد از جمعیت پیش‌بینی شده جهان آن سال – را خواهد گرفت.

